

คู่มือการบริหารความเสี่ยงประกอบ
การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี
เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน

เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

คำนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ประกาศผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน "ผลการประเมินระดับคุณธรรมและความ โปร่งใส (ITA) ของเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน ๕๗.๒๔ อยู่ในระดับ D เพื่อเป็นการยกระดับผลการประเมินฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้สูงขึ้น ผู้รับผิดชอบ ได้ดำเนินการ ศึกษาวิธีการ ในการดำเนินการ ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต เรื่อง มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๖ แสดงผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน และ ข้อ ๐๓๗ แสดงการดำเนินการหรือกิจกรรมที่แสดงถึงการจัดการความเสี่ยงของการดำเนินการในกรณี que อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ให้ได้ข้อสรุปที่สามารถนำไปปฏิบัติจริง ในเรื่องความทุจริตที่อาจก่อให้เกิดขึ้นต่อการปฏิบัติงาน และได้นำผลที่ได้ศึกษามาจัดการบริหารความเสี่ยงขึ้น

โดยผลการศึกษาข้อมูลตั้งแต่เริ่มต้น มาจากการให้ความร่วมมือร่วมใจของพนักงานเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน ในการตอบแบบประเมินที่ได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น ๓ ตอน สามารถสรุปผล นำไปสู่แนวทางการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ครั้งนี้ และคาดว่าจะส่งผลถึงการบริหารความเสี่ยงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อไป

สำนักปลัดเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ประวัติของเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน	๑
วิสัยทัศน์	๑
พันธกิจ	๑
ยุทธศาสตร์	๒
บทที่ ๒ การบริหารความเสี่ยง	๘
หลักการและเหตุผล	๘
วัตถุประสงค์ของการจัดทำ	๘
ขอบเขตของการจัดทำ	๘
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๘
นิยามศัพท์และคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง	๙
ประเภทของความเสี่ยง	๙
การประเมินความเสี่ยง	๑๐
ภาคผนวก รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	
ตอนที่ ๑ ประเด็นหัวข้อเพื่อกำหนดประเด็นอันอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตในการปฏิบัติงาน	
ตอนที่ ๒ ประเด็นที่พนักงานเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน คาดว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตต่อการปฏิบัติงาน	
ตอนที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นกรณีพนักงานเทศบาล คาดว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗” อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการทุจริตต่อการปฏิบัติงาน	
การนำผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง ไปดำเนินการเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗	

บทที่ ๑ บทนำ

ประวัติของเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน

เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน เดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาลมีชื่อว่า “สุขาภิบาลเจ็ดเสมียน” ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๙๕ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสุขาภิบาล เจ็ดเสมียน ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๐๖ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๐ ตอนที่ ๑๐๕ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๐๖ ต่อมาได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลเจ็ดเสมียนเป็น เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียนตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ และ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๗ กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลเจ็ดเสมียน เข้ากับเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๑๑๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗

เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน ตั้งอยู่เลขที่ ๘๘ หมู่ที่ ๒ ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ริมหางหลวงจังหวัด หมายเลข ๓๒๓๘ ซึ่งเป็นเส้นทางเชื่อมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (เดิม) กับถนนเลียบบแม่น้ำแม่กลอง พื้นที่ของเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียนครอบคลุมตำบลเจ็ดเสมียน หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕ และ ๖ จำนวน ๖ หมู่บ้าน มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๑๔.๘๙ ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอโพธาราม ประมาณ ๗ กิโลเมตรและอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดราชบุรี ประมาณ ๑๓ กิโลเมตร

วิสัยทัศน์ (vision) การพัฒนาตำบลเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน

วิสัยทัศน์

“แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เกษตรอุตสาหกรรม ผู้นำภาคตะวันตก”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๒ ด้านเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๓ ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ ๔ ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน และบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

เป้าประสงค์

๑. ประชาชนได้มีการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว รวมทั้งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ อย่างทั่วถึง
๒. การศึกษาที่มีคุณภาพ
๓. คุณภาพชีวิตของประชาชนสูงขึ้น
๔. ครอบครัว/ชุมชนเข้มแข็งและมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
๕. สร้างความตระหนักในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๖. อนุรักษ์และฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๗. มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

๘. ส่งเสริมและพัฒนาาระบบการกำจัดขยะมูลฝอยและระบบบำบัดน้ำเสียอย่างถูกวิธี
๙. เพิ่มประสิทธิภาพการท่องเที่ยวและบริการ
๑๐. ชุมชนมีความเข้มแข็งมากขึ้น
๑๑. มีความพร้อมในการพัฒนาท้องถิ่นและรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๑๒. มีการจัดระเบียบชุมชน/สังคมที่ดี
๑๓. ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ
๑๔. มีความสงบเรียบร้อยและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของประชาชนเดินทางสะดวก
๒. ร้อยละของประชาชนมีไฟฟ้าใช้
๓. ร้อยละของพื้นที่ ที่น้ำท่วมลดลง
๔. จำนวนนักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง
๕. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีความเข้มแข็งมากขึ้น
๖. จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้มากขึ้น
๗. จำนวนประชาชนที่ได้รับการบริการสาธารณสุข
๘. จำนวนประชาชนที่มีตระหนักในสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์มากขึ้น
๙. จำนวนประชาชนที่ให้ความสำคัญในศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑๐. จำนวนประชาชนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีความเข้มแข็ง
๑๑. จำนวนผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่อยู่
๑๒. จำนวนของผู้ด้อยโอกาส
๑๓. จำนวนประชาชนที่ได้รับบริการอย่างทั่วถึง
๑๔. จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
๑๕. จำนวนประชาชนที่ได้ใช้บริการ
๑๖. จำนวนประชาชน/ครัวเรือนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๑๗. จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้เพิ่มขึ้น
๑๘. จำนวนประชาชนที่ให้ความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรม
๑๙. จำนวนประชาชนที่มีความตระหนักในสถาบันชาติศาสนาพระมหากษัตริย์
๒๐. จำนวนศิลปวัฒนธรรมขนมธรรมเนียมประเพณีที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู
๒๑. จำนวนประชาชนที่ให้ความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรม
๒๒. จำนวนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการฟื้นฟูมากขึ้น
๒๓. มีการควบคุมดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวมอย่างถูกวิธี
๒๔. จำนวนครัวเรือนที่มีการคัดแยกขยะ
๒๕. จำนวนประชาชนที่มีการกำจัดขยะมูลฝอย
๒๖. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น

๒๗. จำนวนประชาชนที่ให้ความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรม
๒๘. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีความเข้มแข็งมากขึ้น
๒๙. จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น
๓๐. จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
๓๑. จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและมีความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่

ประชาคมอาเซียน

๓๒. จำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน
๓๓. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีความเข้มแข็งในการเอาชนะยาเสพติดเพิ่มขึ้น
๓๔. จำนวนประชาชนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น

คำเป้าหมาย

๑. ร้อยละของประชาชนเดินทางสะดวก
๒. ร้อยละของประชาชน

กลยุทธ์

๑. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
๒. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและการเกษตรตลอดจนการป้องกันน้ำท่วมขัง
๓. ส่งเสริมระบบการศึกษาและการกีฬา
๔. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการแก้ไขปัญหาสังคม
๕. ส่งเสริมอาชีพและการดำเนินงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๗. ส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. พัฒนาระบบการกำจัดและการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและระบบบำบัดน้ำเสียรวม
๙. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการค้าและการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน

๑๐. ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน การพาณิชย์และการเสริมสร้างความเข้มแข็งในภาคการเกษตร
๑๑. สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกัน

บรรเทาสาธารณภัย

๑๒. การวางแผนการประสานแผนและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
๑๓. การพัฒนาองค์กรและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

บทที่ ๒ การบริหารความเสี่ยง

หลักการและเหตุผล

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ประกาศผลคะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ได้รับคะแนนรวม ๕๗.๒๔ อยู่ในระดับ D ผลการประเมิน **ไม่ผ่าน** จากผลการประเมินครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่ายังคงมีความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียนอยู่

อนึ่ง เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน เล็งเห็นความสำคัญของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในทุก ๆ ตัวชี้วัด และตระหนักว่าควรดำเนินการวิเคราะห์ผลประเมินเพื่อให้เกิดแนวทางในการประเมิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อที่จะสามารถยกระดับผลคะแนนการประเมินในระดับที่สูงขึ้น ประกอบกับ ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต เรื่อง มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๖ แสดงผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน และข้อ ๐๓๗ แสดงการดำเนินการหรือกิจกรรมที่แสดงถึงการจัดการความเสี่ยงของการดำเนินการในกรณีที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน นั้น จะต้องมีกรรายงานข้อมูลเพื่อรับการประเมินตามที่มีการกำหนดไว้

เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน จึงจัดทำ “คู่มือการบริหารความเสี่ยงประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ของเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน” ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน

วัตถุประสงค์ของการจัดทำ

๑. เพื่อจัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน
๒. เพื่อสร้างแนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน

ขอบเขตของการจัดทำ

เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลการบริหารความเสี่ยงประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้คู่มือการบริหารความเสี่ยงประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน
๒. ได้แนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน
๓. พนักงานเทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน มีแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงที่สามารถนำไปใช้ได้จริง และไม่ก่อให้เกิดการทุจริตต่อการปฏิบัติงาน
๔. คู่มือการบริหารความเสี่ยงฯ ช่วยปกป้องการปฏิบัติงาน ปรับปรุงระบบงาน และการวางแผน
๕. สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารและมองเป้าหมายในภาพรวม

นิยามศัพท์และคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การใช้คำที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายที่เข้าใจในทิศทางเดียวกันทั้งหน่วยงาน จึงกำหนดคำนิยามเกี่ยวกับ ความเสี่ยงไว้ดังนี้

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์/การกระทำใดๆ ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร หรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อการบรรลุเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการที่จะก้าวสู่พันธกิจและวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้

การจัดการความเสี่ยงหรือการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) คือการจัดการความเสี่ยง ทั้งใน กระบวนการในการระบุ วิเคราะห์ (Risk Analysis) ประเมิน (Risk Assessment) ดูแล ตรวจสอบ และควบคุมความ เสี่ยงที่สัมพันธ์กับกิจกรรม หน้าที่ และกระบวนการทำงาน เพื่อให้เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียน ลดความเสียหายจาก ความเสี่ยงมากที่สุด อันเนื่องมาจากภัยที่เทศบาลตำบลเจ็ดเสมียนต้องเผชิญในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือเรียกว่า อุบัติภัย (Accident)

แผนบริหารความเสี่ยง (Planning of Risk) หมายถึง แผนซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานเทศบาล ตำบลเจ็ดเสมียน ได้มีแนวทางการบริหารความเสี่ยง

การติดตามและประเมินผล เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีความสมบูรณ์ เทศบาลจะต้องมีการติดตามและ ประเมินผล หลังการดำเนินการติดตามแผน และทำการสอบถามว่าแผนจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดี ให้ ดำเนินการต่อ หรือแผนจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน โดยอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม จัดทำ Check Sheet และกำหนดความถี่เพื่อสอบถามเป็นรายไตรมาส

ประเภทของความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น สามารถสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายการบริหารจัดการ และการกำกับดูแล กิจกรรมของแต่ละองค์กร หากองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กรทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ซึ่งประเภทของความเสี่ยงแบ่งออกได้ ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : SR) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผน ดำเนินงาน และนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผล กระทบต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร โดยแหล่งที่มาของความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ สามารถ จำแนกได้ ๒ ประเภท คือ

๑.๑ ปัจจัยความเสี่ยงภายนอก ได้แก่ ภาวะการณ์การแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงนโยบาย กระแสสังคม การ เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางการเมือง

๑.๒ ปัจจัยความเสี่ยงภายใน ได้แก่ ปัจจัยภายในที่องค์กรสามารถควบคุมได้ แต่สามารถส่งผลกระทบหรือ เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ โครงสร้างองค์กร กระบวนการ และวิธี ปฏิบัติงาน ความเพียงพอของข้อมูล และเทคโนโลยีสำหรับการให้บริการ เป็นต้น

๒. ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk : FR) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเบิกจ่ายงบประมาณไม่ เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ การจัดสรรไม่เพียงพอ

๓. ความเสี่ยงทางการปฏิบัติงาน (Operation Risk : OR) หรือความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน คือ ความ เสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากขาดการควบคุมที่ดี โดยอาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงานภายใน คน ระบบ หรือเหตุการณ์ภายนอก

๔. ความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร (Compliance Risk : CR) หมายถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การวิเคราะห์และการจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ ความเสี่ยง (Impact) ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของส่วนงานหรือหน่วยงานภายใน

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน คือ

๑) การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยเทศบาลได้ กำหนดเกณฑ์เป็นเกณฑ์ในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ ๕ ระดับ

ระดับ ๑ หมายถึง	มีความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความทุจริตต่อการปฏิบัติงานน้อยที่สุด
ระดับ ๒ หมายถึง	มีความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความทุจริตต่อการปฏิบัติงานน้อย
ระดับ ๓ หมายถึง	มีความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความทุจริตต่อการปฏิบัติงานปานกลาง
ระดับ ๔ หมายถึง	มีความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความทุจริตต่อการปฏิบัติงานมาก
ระดับ ๕ หมายถึง	มีความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความทุจริตต่อการปฏิบัติงานมากที่สุด

การแปลค่าความเฉลี่ยจากเกณฑ์การประเมิน เพื่อการวิเคราะห์ผลครั้งนี้ มีค่าดังนี้

๑.๐๐ – ๑.๔๙	มีความเสี่ยงน้อยที่สุด
๑.๕๐ – ๒.๔๙	มีความเสี่ยงน้อย
๒.๕๐ – ๓.๔๙	มีความเสี่ยงปานกลาง
๓.๕๐ – ๔.๔๙	มีความเสี่ยงมาก
๔.๕๐ – ๕.๐๐	มีความเสี่ยงมากที่สุด

๒) การระบุความเสี่ยง (Identify Risks)

เป็นกระบวนการที่ผู้ดำเนินการได้ระบุความเสี่ยงจากผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Integrity and Transparency Assessment) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยการให้คณะผู้บริหารและพนักงานเทศบาล ใช้วิธีการ Checklist

๓) การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยงเพื่อให้ได้ระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น

๔) การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เพื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงในระดับมากที่สุด ที่จะต้องบริหารจัดการก่อน

๕) การจัดทำลำดับความเสี่ยง

เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว ให้นำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยง เพื่อพิจารณากำหนดนโยบาย มาตรการ กิจกรรม การควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงที่เกิดจากการ Checklist ของคณะผู้บริหาร และพนักงานเทศบาล ที่กำหนดการแปลค่าความเฉยจากเกณฑ์การประเมินไว้ และเลือกความเสี่ยงที่มีระดับมากที่สุดมาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงก่อน

ภาคผนวก
รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ตอนที่ ๑ ประเด็นหัวข้อเพื่อกำหนดประเด็นอันอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตในการปฏิบัติงาน

คำอธิบาย ขอความร่วมมือทุกท่านตอบแบบประเมินฉบับนี้ ตามความเป็นจริง

๑. เรียงลำดับหัวข้อต่อไปนี้ โดยใช้ตัวเลขกำกับในช่องลำดับที่

ตัวอย่าง

ลำดับที่	ประเด็นความเสี่ยง
๑	กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ
๓	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
๒	การกำหนดราคากลาง

๒. คำตอบทุกคำตอบ ไม่มีข้อผิดหรือถูก ผู้จัดทำ ทำจัดทำขึ้นเพื่อประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Integrity and Transparency Assessment) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๖ และ ๐๓๗

๓. ผลจากการตอบแบบประเมิน ผู้จัดทำจะนำไปวิเคราะห์ผล เพื่อหาแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงต่อไป

ลำดับที่	ประเด็นความเสี่ยง
	กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ
	การอนุญาตต่าง ๆ
	การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
	การกำหนดราคากลาง
	การตรวจรับพัสดุ
	การคืนหลักประกันต่าง ๆ
	การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อแก้ไขปัญหาโควิด-๑๙
	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ
	การจัดโครงการต่าง ๆ
	การรับสินบนของพนักงาน
	การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, เบี้ยยังชีพความพิการ
	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบของเทศบาล
	อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ ๒ ประเด็นที่พนักงานเทศบาล คาดว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตในการปฏิบัติงาน

จากการให้พนักงานเทศบาล เรียงลำดับหัวข้อการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตในการปฏิบัติงานนั้น ผลสรุป เรื่อง กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ ถูกจัดเป็นอันดับที่ ๑ ที่จะก่อให้เกิดการทุจริตในการปฏิบัติงาน ผู้จัดทำ จึงนำประเด็นดังกล่าวมาสอบถามต่อ เพื่อทราบว่ากฎหมายฉบับใดที่พนักงาน คิดว่าเมื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน จะก่อให้เกิดความเสี่ยงในการทุจริตมากที่สุดต่อไป

คำอธิบาย ขอความร่วมมือทุกท่านตอบแบบประเมินฉบับนี้ ตามความเป็นจริง

๑. เรียงลำดับหัวข้อต่อไปนี้ ที่ท่านคิดว่าอาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน โดยใช้ตัวเลขกำกับในช่องลำดับที่

ตัวอย่าง

ลำดับที่	ประเด็นความเสี่ยง
๑	พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒
๒	พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๑๔ พ.ศ. ๒๕๖๒
๓	พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. คำตอบทุกคำตอบ ไม่มีข้อผิดพลาดถูก ผู้จัดทำ ทำจัดทำขึ้นเพื่อประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Integrity and Transparency Assessment) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต

ข้อ O๓๖ แสดงผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

ข้อ O๓๗ แสดงการดำเนินการหรือกิจกรรมที่แสดงถึงการจัดการความเสี่ยงของการดำเนินการในกรณีที่จะก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

๓. ผลจากการตอบแบบประเมิน ผู้จัดทำจะนำไปวิเคราะห์ผล เพื่อหาแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงต่อไป

ลำดับที่	ประเด็นความเสี่ยง
	พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๑๔ พ.ศ. ๒๕๖๒
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การรักษาเงินและการตรวจเงินของ อปท. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑
	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗
	พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒
	พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
	พระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ลำดับที่	ประเด็นความเสี่ยง
	พระราชบัญญัติความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
	พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
	พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๓
	กฎกระทรวงให้บังคับใช้ผังเมืองรวมจังหวัดราชบุรี พ.ศ. ๒๕๖๐